

РЕШЕНИЕ

КАРАР

№ 111

с. Старый Куклюк

“29” декабря 2023 г.

**Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Иске Күкләк авыл
жирлегенә Советның «2019-2035 елларга «Иске Күкләк авыл жирлегенә»
муниципаль берәмлегенә территориясендә транспорт инфраструктурасын
комплекслы үстерү программасын раслау турында " 17.12.2019 ел, №170
карарына үзгәрешләр кертү хакында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары
турында» 06.10.2003 № 131-ФЗ Федераль Законна, «Татарстан
Республикасында жирле үзидарә турында» 28.07.2004 № 45-ТРЗ Татарстан
Республикасы Законна, Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль
районының «Иске Күкләк авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә Уставна,
Алабуга муниципаль районының Иске Күкләк авыл жирлегенә Советы

Карар кабул итте:

1. Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Иске Күкләк
авыл жирлегенә 2019-2035 елларга транспорт инфраструктурасын комплекслы
үстерү программасын 1 нче кушымта нигезендә яңа кушымта редакциясендә
расларга.

2. Алабуга муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына (Э.и.
Садыйкова) ағымдагы финанслау хисабына 2019-2035 елларга Татарстан
Республикасы Алабуга муниципаль районы Иске Күкләк авыл жирлегенә
транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы чараларын
үтәү өчен бюджет ассигнованиеләрен күздә тотарга тәкъдим итәргә.

3. Әлегә карар рәсми рәвештә бастырылырга тиеш.

4. Әлегә карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Рәисе

А. Б. Бахметов

**«ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АЛАБУГА
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ИСКЕ КҮКЛӘК АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ " МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ
ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ ТРАНСПОРТ
ИНФРАСТРУКТУРАСЫН КОМПЛЕКСЛЫ ҮСТЕРҮ
ПРОГРАММАСЫ
2019-2035 елларга**

2023

.....	6
1. Муниципаль берәмлекнең транспорт инфраструктурасының гамәлдәге торышына Характеристика.....	7
1.1 Россия Федерациясе субъектының Россия Федерациясе пространство оешмасы структурасындагы торышын анализлау, Россия Федерациясе субъектының пространство оешмасы структурасындагы торышын анализлау.....	7
1.2 торак пунктның социаль-икътисади характеристикасы, торак пункт территориясендә шәһәр төзелеше эшчәнлегә характеристикасы, шул исәптән транспорт өлкәсендәге эшчәнлек, транспорт ихтыяжын бәяләү	7
1.3 транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасының эшчәнлегә характеристикасы һәм эш күрсәткечләре.....	9
1.4 торак пункт юллары челтәре характеристикасы, юл хәрәкәте параметрлары (транспорт чаралары агымнары хәрәкәтенә тизлегә, тыгызлыгы, составы һәм интенсивлыгы, юл хәрәкәтенә торышын, автомобиль транспортынан әйләнә-тирә мохиткә экологик йөкләнешне һәм икътисади югалтуларны билгеләүче башка күрсәткечләр), юллар тоту сыйфатын бәяләү.....	10
1.5 торак пунктта транспорт чаралары паркы составын һәм автомобильләшү дәрәжәсен анализлау, парковкалар (парковка урыннары) белән тәэмин ителеш	15
1.6 пассажирлар агымын анализлауны кертәп, гомуми файдаланудагы транспорт чараларының эш характеристикасы.....	
Хата! Таблица билгеләнмәгән.6	
1.7 жәяүлеләр һәм велосипедлар хәрәкәте шартлары характеристикасы ..	17
1.8 йөк транспорт чаралары хәрәкәте характеристикасы, коммуналь һәм юл хезмәтләренә транспорт чаралары эшен, әлегә транспорт чаралары өчен инфраструктураның торышын бәяләү	18
1.9 юл хәрәкәте куркынычсызлыгы дәрәжәсен анализлау.....	18
1.10 транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә, халыкның иминлегенә һәм сәламәтлегенә тискәре йогынты дәрәжәсен бәяләү.....	20
1.11 торак пунктның транспорт инфраструктурасын үстерү һәм урнаштыруның булган шартлары һәм перспективалары характеристикасы.....	221
1.12 транспорт инфраструктурасының эшләве һәм үсеше өчен кирәкле норматив-хокукый базаны бәяләү.....	21
1.13 транспорт инфраструктурасын финанслауны бәяләү.....	23
2 муниципаль берәмлек территориясендә транспорт ихтыяжын, халыкның хәрәкәт күләмен һәм характерын үзгәртүне һәм йөкләр ташуны фаразлауны эшләү	24
2.1 торак пунктның социаль-икътисади һәм шәһәр төзелеше үсеше фаразы.....	24
2.2 торак пунктта транспорт ихтыяжы, халыкның хәрәкәт күләме һәм характеры һәм торак пункт территориясендә булган транспорт төрләре буенча йөкләр ташу фаразы	24

2.3 транспорт төрлөре буенча транспорт инфраструктурасы үсеше фаразы....	26..25
2.4 торак пунктның юл челтәре үсеше фаразы.....	25
2.5 автомобильләшү дәрәжәсе, юл хәрәкәте параметрлары фаразы.....	26
2.6 юл хәрәкәте куркынычсызлыгы күрсәткечләрен фаразлау.....	27
2.7 транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә һәм халык сәламәтлегенә тискәре йогынтысын фаразлау.....	28
3 транспорт инфраструктурасын үстерүнең принципаль вариантлары һәм аларны транспорт инфраструктурасын үстерүнең максатчан күрсәткечләре (индикаторлары) буенча алга таба тәкъдим ителгән вариантны сайлап, зурайтып бәяләү.....	28
4 транспорт инфраструктурасын үстерү вариантын гамәлгә ашыру өчен тәкъдим ителгән транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча чаралар (инвестицион проектлар) исемлеге, транспорт объектларының техник-икътисади параметрлары, чараларны гамәлгә ашыру чиратлары (инвестицион проектлар))	31
4.1 транспорт төрлөре буенча транспорт инфраструктурасын үстерү буенча чаралар.....	30
4.2 гомуми файдаланудагы транспортны үстерү, транспорт-күчмә узеллар булдыру буенча чаралар.....	31
4.3 жиңел автомобиль транспорты өчен инфраструктураны үстерү буенча чаралар, шул исәптән бердәм парковка киңлеген үстерү.....	32
4.4 жәяүлеләр һәм велосипедлар хәрәкәте инфраструктурасын үстерү буенча чаралар.....	32
4.5 йөк транспорты, Коммуналь һәм юл хезмәтләренең транспорт чаралары өчен инфраструктураны үстерү буенча чаралар.....	33
4.6 торак пункт юллары челтәрен үстерү буенча чаралар.....	33
5 транспорт инфраструктурасын үстерү вариантын гамәлгә ашыру өчен тәкъдим ителгән транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча чараларны (инвестицион проектларны) финанслау күләмен һәм чыганаclarын бәяләү.....	33
6 транспорт инфраструктурасын үстерү вариантын гамәлгә ашыру өчен тәкъдим ителгән транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча чараларның (инвестицион проектларның) нәтижәлеген бәяләү.....	35
7 институциональ үзгәртеп корулар, транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү өлкәсендәге эшчәнлекне хокукый һәм мәгълүмати тәэмин итүне камилләштерү буенча тәкъдимнәр.....	35

ПАСПОРТ

программы комплексного развития транспортной инфраструктуры на территории муниципального образования – Старокуклюкское сельское поселение

Наименование Программы	Программа комплексного развития транспортной инфраструктуры на территории муниципального образования «Старокуклюкское сельское поселение» на 2019 – 2035 годы
Основание для разработки Программы	- Градостроительный кодекс РФ от 29 декабря 2004 №190-ФЗ; - Федеральный закон от 06 октября 2003 года № 131-ФЗ «Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации»; - Федеральный закон от 08.11.2007 № 257-ФЗ «Об автомобильных дорогах и о дорожной деятельности в Российской Федерации и о внесении изменений в отдельные законодательные акты Российской Федерации»; - Федеральный закон от 09.02.2007 № 16-ФЗ «О транспортной безопасности»; - постановление Правительства Российской Федерации от 25 декабря 2015 года №1440 «Об утверждении требований к программам комплексного развития транспортной инфраструктуры поселений, городских округов»; - Генеральный план муниципального образования «Старокуклюкское сельское поселение».
Заказчик Программы	Администрация Елабужского района Республики Татарстан, 423600, г. Елабуга, пр. Нефтяников, д. 30
Разработчик Программы	
Цели и задачи Программы	Цель программы – развитие современной и эффективной транспортной инфраструктуры Старокуклюкского сельского поселения, повышение уровня безопасности движения, доступности и качества оказываемых услуг транспортного комплекса для населения муниципального образования. Для достижения указанных целей необходимо решение основных задач: - организация мероприятий по развитию и совершенствованию автомобильных дорог общего

	пользования; - организация мероприятий по улучшению условий дорожного движения; - организация мероприятий по повышению безопасности дорожного движения; - развитие пешеходной инфраструктуры.
Целевые показатели (индикаторы) развития транспортной инфраструктуры	- протяженность дорог общего пользования; - плотность УДС; - увеличение протяженности тротуаров, км; - оснащенность остановочных пунктов, %; - соответствие уровня обеспеченности временными парковками объектов притяжения, %.
Сроки и этапы реализации Программы	Срок реализации Программы: 2019 – 2035 годы. Реализация программы не предусматривает подразделения на этапы.
Укрупненное описание запланированных мероприятий (инвестиционных проектов) по проектированию, строительству, реконструкции объектов транспортной инфраструктуры (групп мероприятий, подпрограмм, инвестиционных проектов)	Мероприятия, описанные в настоящей Программе, направлены на повышение уровня комфортности и безопасности пользователей транспортных средств, пешеходов, и на улучшение социально-экономического положения Старокуклюкского сельского поселения.
Объемы и источники финансирования Программы	Общий объем финансовых средств, необходимых для реализации мероприятий Программы в 2019-2035 годах составит 125944,7 тыс. руб., из них средства бюджета Старокуклюкского сельского поселения – 171,0 тыс. руб., бюджет Республики Татарстан – 125773,7 тыс. руб., в том числе по годам: В 2019 году – 1 718,7 тыс. руб.; в 2020 году – 2 065,0 тыс. руб.; в 2021 году – 1 765,0 тыс. руб.; в 2022 году – 2 071,0 тыс. руб.; в 2023 году – 17 310,0 тыс.руб.; в 2024-2035 году – 101 015,0 тыс. руб. Объемы средств для финансирования Программы носят прогнозный характер и подлежат ежегодной корректировке представительным органом местного

1. Муниципаль берәмлекнең транспорт инфраструктурасының гамәлдәге торышына Характеристика

1.1 Россия Федерациясе субъектының Россия Федерациясе пространство оешмасы структурасындагы торышын анализлау, Россия Федерациясе субъектының пространство оешмасы структурасындагы торышын анализлау Алабуга муниципаль районы Татарстан Республикасының төньяк-көнчыгышында уңайлы икътисади географик урын алып тора, республиканың көнбатышын һәм көнчыгышын, төньягын һәм көньягын аның көнчыгыш өлешендә тоташтыручы мөһим магистральләр киселешендә урнашкан, житәрлек ресурслар белән тәмин ителгән (нефть, руда булмаган файдалы казылмалар, урман, су, жир ресурслары). Административ үзәге - Алабуга шәһәре Татарстан Республикасы башкаласыннан – Казан шәһәреннән 215 км, Удмуртия башкаласыннан – Ижевск шәһәреннән 180 км, Башкортстан башкаласыннан – Уфа шәһәреннән 360 км ераклыкта урнашкан. Алабуга муниципаль районының административ төзелеше «Алабуга муниципаль районы «муниципаль берәмлегенң һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 22-ЗРТ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән һәм 50 торак пунктны үз эченә алган бер шәһәр торак пункты һәм 15 авыл торак пунктынан тора.

Иске Куклык авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Татарстан Республикасының төньяк-көнчыгышында, Алабуга муниципаль районының төньяк-көнбатыш өлешендә урнашкан. Иске күкләк авыл жирлеге төньякта Удмурт Республикасы, көнчыгышта Иске Юраш авыл жирлеге, көньяк-көнчыгышта Морт авыл жирлеге, Көнъякта һәм көнбатышта Алабуга муниципаль районының Олы Шүрнәк авыл жирлеге белән чиктәш. Торак пункт территориясе 64,32 тәшкил итә . Административ үзәге-Иске Куклюк авылы. Иске Куклюк муниципаль берәмлеге составына 6 торак пункт керә (Иске Куклюк, Атиаз, Черкасово, Түбән Куклюк, Мишка Овраг, Студный Ключ).

1.2 торак пунктның социаль-икътисади характеристикасы, торак пункт территориясендә шәһәр төзелеше эшчәнлеге характеристикасы, транспорт өлкәсендәге эшчәнлекне дә кертеп, транспорт ихтыяжын бәяләү.

Икътисади үсеш күрсәткечләренең берсе-халык саны. Халык санының үзгәрүе муниципаль берәмлектә яшәү дәрәжәсе, яшәү, эшчәнлек алып бару өчен территориянең жәлеп итүчәнлеге индикаторы булып хезмәт итә.

2018 елның 1 гыйнварына Иске Куклюк авыл жирлегендә 422 кеше яшәгән. Соңгы 5 елда муниципаль берәмлек халкының саны динамикасы 1 нче таблицада күрсәтелгән.

1 нче Таблица Иске Куклюк авыл жирлеге муниципаль берәмлеге халкы саны динамикасы

2013 год	2014 год	2015 год	2016 год	2017 год
466	457	434	430	422

Иске Куклык авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә соңгы 5 елда халык санының кимүе күзәтелә. 2023 елның 01 гыйнварына булган мәгълүматларга караганда, Иске Куклык авыл жирлегендә 389 кеше яши.

Эшкә яраклы контингентка керү өчен миграциянең тискәре сальдосын, шулай ук халыкның табигый кими бару тенденциясен исәпкә алып, авыл жирлегенең жирле үзидарә органнарының халыкны эш белән тәмин итү өлкәсендә актив сәясәтенең төп юнәлешләре перспективага тәкъдим ителә:

авыл жирлегендә яшь Хезмәт потенциалын ныгыту (авылда һөнәри белем бирү, административ үзәктә урта махсус белем бирүне үстерү буенча курслар оештыру);

торақ пункт икътисадында мәшгуль булмаган эшкә яраклы халык санын киметү, яңа эш урыннары булдыру юлы белән башка шәһәрләргә һәм төбәкләргә чит эш хакына кешеләрнең китү проблемасын хәл итү;

хезмәт житештерүчәнлеген арттыру, бу төрле житештерү төрләрендә эшлөлчеләрнең структурасын оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк;

көнкүреш шартларын яхшырту;

хезмәт хакын арттыру, сыйфат һәм эффективлык өчен өстәмә түләү, иң яхшы нәтижәләр өчен премияләр;

шәхси хужалыкларның барлыкка килү чорына субсидияләр бирү һәм ташламалы салым кертү юлы белән мәшгульлекнең барлык өлкәләрендә шәхси секторны үстерү, бу эш урыннары санын арттырырга мөмкинлек бирәчәк;

кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү.

Иске Куклюк авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә сәнәгать житештерүе аз үсеш алган. Иске Куклюк авыл жирлеге территориясендә 3 карьер бар, шуларның 2се торф чыгару буенча, Иске Куклюк авылы территориясендә «Куклюк»АЖК склады урнашкан.

Иске Куклык авыл жирлеге муниципаль берәмлегенең төп авыл хужалыгы предприятиеләре булып: «Успех» АЖК, машина-трактор паркы, Иске Куклык авылы янында урнашкан 2 авыл хужалыгы склады, Атиаз авылы янында урнашкан «Костин с.а». КФХ, шулай ук ашламалар склады һәм терлекләр өчен 3 лагерь тора.

Иске Куклык авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә:

Иске Куклюк мәдәният йорты;

Черкасск СК;

Иске Куклюк авыл китапханәсе;

спорт залы (Иске Куклюк авылы гомуми белем бирү мәктәбе);

волейбол мәйданчыгы (Иске Куклюк авылының гомуми белем бирү мәктәбе);

баскетбол мәйданчыгы (Иске Куклюк авылының гомуми белем бирү мәктәбе);

хоккей корты.

Иске Куклык авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә 1 урта гомуми белем бирү мәктәбе һәм 1 мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе эшли (икесе дә Иске Куклык авылында).

Миграция статистикасын исәпкә алып, ул мәктәпкәчә яшътәге халыкның миграциясен торакка килүче контингентның миграциясеннән артып китүен, мәктәп яшендәге халыкның торак пункттан чыгучы контингентка карата миграциясеннән 2 тапкыр артып китүен, урта белем бирү оешмаларында урыннар резервын, шулай ук халыкның «картаю» тенденциясен, якин киләчәктә торак урыннары дефициты проблемасының барлыкка килүен күрсәтә мәктәпкәчә учреждениеләр һәм гомуми белем бирү мәктәпләре бик үк ихтимал түгел.

Алабуга муниципаль районы халкына медицина хезмәте күрсәтүне «Алабуга үзәк район хастаханәсе» МБУЗ башкара, аның поликлиникалары һәм стационарлары Алабуга шәһәрндә урнашкан, Костенеев табиб амбулаториясе һәм мортовск участок хастаханәсе, аның составына шулай ук стационар һәм поликлиника керә.

Алабуга муниципаль районы халкына ашыгыч медицина ярдәме күрсәтү өчен 2 Ашыгыч медицина ярдәме станциясе бар: үзәк район хастаханәсе янында һәм Морты авылында. Үзәк район хастаханәсе каршындагы ашыгыч медицина ярдәме станциясе бөтен районны хезмәтләндерә.

Иске Күкләк авыл жирлегендә 1 Иске Күкләк фельдшер-акушерлык пункты медицина хезмәте күрсәтә.

Муниципаль берәмлек территориясендә халыкның транспорт ихтыяжы күбрәк шәхси транспортны куллану һәм жәяү йөрү, шулай ук моторизацияләнмәгән транспорт хисабына канәгатьләндерелә.

Иске Күкләк авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә пассажирлар ташуны нигездә Алабуга шәһәрнең район үзәге, шулай ук Алабуга районы территориясе буенча автомобиль транспорты белән пассажирлар ташуны гамәлгә ашыручы автотранспорт предприятиесе оештыра. Автотранспорт предприятиеләре паркында төрле житештерүчеләрнең кече һәм уртача сыйдырышлы транспорт чаралары бар. Автобуслар йөри торган маршрутлар Алабуга районы администрациясе тарафыннан раслана. Хәрәкәт расписаниесе һәм тукталыш пунктлары шулай ук район администрациясе белән килешә. Жәмәгать автотранспорты маршрутлары районның төрле торак пунктларында яшәүчеләр үз йортларынан район үзәгенә һәм районның башка торак пунктларына кадәр киртәсез һәм иң аз күчүләр белән барып житә алсын өчен төзелгән.

Иске Күкләк авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә транспорт ихтыяжы жирлекнең икътисади эшчәнлеге белән кызыксынган субъектларның йөк һәм эшлекле хатлары, маятниклы хезмәт миграциясе барышында хезмәт хатлары, шулай ук авыл жирлекләрендә яшәүчеләрнең уку һәм социаль-көнкүреш хатлары хисабына формалаша.

1.3 транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасының эшчәнлеге характеристикасы һәм эш күрсәткечләре
Иске Куклык авыл жирлеге муниципаль берәмлегенә транспорт системасын үстерү муниципаль берәмлек халкының тормыш сыйфатын яхшыртуның кирәкле шарты булып тора.

Автомобиль юллары челтәренәң булуы һәм торышы белән икътисади киңлекнең территориаль бөтенлеге һәм бердәмлеге билгеләнә. Юлларның һәм жирле әһәмияттәге инфраструктураның жәмгыятьнең социаль-икътисади ихтияжларына туры килмәү проблемасын бәяләмәү икътисади кыенлыklarның һәм тискәре социаль процессларның бер сәбәбе булып тора.

Иске Куклык авыл жирлеге муниципаль берәмлегенәң башка муниципаль берәмлекләр белән тышкы транспорт-икътисади элементләре автомобиль (шәхси һәм жәмәгать) транспорты белән башкарыла.

Автомобиль транспорты төп транспорт төре булып тора, аның белән тышкы һәм эчке пассажирлар ташуның шактый өлеше, шулай ук йөк ташуның күп өлеше башкарыла.

Иске Күлек авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә гомуми файдаланудагы автомобиль транспорты белән пассажирлар ташу «Алабуга-Дюм-Дюм торак пункты» муниципаль маршруты буенча башкарыла.

Иске Күлек авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә муниципаль жәмәгать транспорты челтәренәң тыгызлыгы 0,08 км/км² тәшкил итә, тулаем Алабуга районы буенча жәмәгать транспорты челтәренәң тыгызлыгы 0,57 км/км².

Һава, су һәм тимер юл транспорты кулланылмый.

1.4 торак пункт юллары челтәре характеристикасы, юл хәрәкәте параметрлары (транспорт чаралары агымнары хәрәкәтенәң тизлеге, тыгызлыгы, составы һәм интенсивлыгы, юл хәрәкәтенәң торышын, автомобиль транспортынан әйләнә-тирә мохиткә экологик йөкләнешне һәм икътисади югалтуларны билгеләүче башка күрсәткечләр), юллар тоту сыйфатын бәяләү.

Автомобиль юллары Иске Куклык авыл жирлеге муниципаль берәмлегенәң транспорт инфраструктурасының мөһим өлеше булып тора. Алар торак пункт территориясен Алабуга районы торак пунктлары белән, торак пунктларның административ үзәге – Иске Куклюк авылы белән бәйләләр, торак пунктларның тормыш эшчәнлеген тәмин итәләр, күп яктан торак пунктның үсеш мөмкинлекләрен билгеләләр, алар буенча йөкләр һәм пассажирларны автомобиль белән ташу гәмәлгә ашырыла. Автомобиль юллары челтәренәң үсеш дәрәжәсенә муниципаль берәмлекнең тотрыклы икътисади үсешенә ирешү, жирле житештерүчеләрнең конкурентлыкка сәләтлелеген арттыру һәм халыкның тормыш сыйфатын яхшырту мәсьәләләрен хәл итү бәйле.

Иске Күлек авыл жирлеге муниципаль берәмлегенәң Алабуга шәһәре һәм Алабуга районының башка торак пунктлары белән тышкы элементләре төбәк әһәмиятендәге М-7 Волга Морты Умяк бажениха автомобиль юллары буенча 4,24 км озынлыкта һәм М - 7 Волга олы Шурняк автомобиль юллары буенча 1,07 км озынлыкта башкарыла.

Иске Куклык авыл жирлеге муниципаль берәмлегенәң урам-юл челтәренәң гомуми озынлыгы 30,485 км тәшкил итә, шуларның 13,033 км туфрак белән капланган. урам – юл челтәре озынлыгы буенча мәгълүматлар 2 нче таблицада китерелгән. Иске Куклык авыл жирлеге муниципаль берәмлегенәң автомобиль юлларының транспорт-эксплуатация характеристикаларының төп күрсәткечләре 4 нче таблицада китерелгән.

2 нче Таблица Иске Куклык авыл жирлеге муниципаль берәмлеге чикләрендә уза торган гомуми файдаланудагы юлларның озынлыгы

№ п/п	Наименование автомобильной дороги	Протяженность, км
1	Общая протяженность дорог общего пользования, из них:	30,485
2	дороги регионального значения	19,943
3	дороги местного значения	10,542

Иске Куклык авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә терәк челтәре төбәк әһәмиятендәге формалаша. Төп челтәр схемасы 2 нче рәсемдә күрсәтелгән.

3 нче таблицада транспорт агымнарын үлчәүләр башкарылган киселешләр составына керүче юлларның интенсивлыгы, үткәрү сәләте һәм йөкләнеш коэффициенты турында мәгълүмат китерелә.

3 нче Таблица юлларның интенсивлыгы, үткәрү сәләте һәм йөкләү коэффициенты турында мәгълүмат

№ п/п	Название дороги	Интенсивность движения ТС, прив. ед./ч.	Пропускная способность дороги, прив. ед./ч.	Коэффициент загрузки
1	М-7 "Волга" - Морты - Умяк - Бажениха	112	1800	0,06
2	М-7 "Волга" - Большой Шурняк	28	1800	0,02

Юл хәрәкәте параметрларын бәяләп, Иске Куклык авыл жирлеге муниципаль берәмлегенң юл челтәре юлларның һәм урамнарның күпчелек өлешендә үткәрү сәләте резервына ия дигән нәтижә ясарга була. Муниципаль берәмлекнең урам-юл челтәренң уртача йөкләнеше 1 проценттан 30 процентка кадәр диапазонда. Иске Куклык авыл жирлеге муниципаль берәмлегенң урам-юл челтәренң тыгызлыгы 0,47 км/ км² тәшкит итә, бу урамнар һәм юллар челтәренң югары тармаклануын күрсәтә.

Таблица 4 – Описание и основные показатели транспортно-эксплуатационных характеристик автомобильных дорог общего пользования регионального и местного значения, проходящих в границах муниципального образования Старокуклюкское сельское поселение

№ п/п	Наименование районов, автомобильных дорог	Категория	Общая протяженность, км	В том числе:				Общее число полос движения	Ширина полосы движения, м
				цементобетон	асфальтобетон	щебень, гравий	грунт		
Автодороги регионального значения									
	М-7 "Волга" - Большой Шурняк	IV	1,068	-	1,068	-	-	2	3,0 - 3,25
	М-7 "Волга" - Морты - Умяк - Бажениха	IV	4,230	-	4,230	-	-	2	3,0 - 3,25
	М-7 "Волга" - Морты - Умяк - Бажениха" - Атиаз	V	9,120	0,325	1,775	-	7,020	1	3,5 - 4,5
	Старый Куклюк - Черкасово	IV	3,000	-	-	3,000	-	2	3,0 - 3,25
	Подъезд к д. Нижний Куклюк	V	2,525	-	0,645	0,425	1,455	1	3,5 - 4,5
Автодороги местного значения, проходящие в границах населенных пунктов									
	с. Старый Куклюк, ул. Школьная	IV	1,287	-	0,239	1,048	-	-	-
	с. Старый Куклюк, пер. Школьный	IV	0,355	0,355	-	-	-	-	-
	с. Старый Куклюк, ул. Садовая	IV	0,709	-	-	0,709	-	-	-
	с. Старый Куклюк, ул. Первомайская	IV	0,478	-	-	0,478	-	-	-
	с. Старый Куклюк, ул. Кольцевая дорога	IV	1,795	-	1,795	-	-	-	-

д. Нижний Куклюк, ул. Набережная	V	1,323	-	-	-	1,323	-	-
с. Черкасово, ул. Родниковая	IV	0,718	-	0,278	0,44	-	-	-
с. Черкасово, ул. Лесная	V	0,921	-	-	-	0,921	-	-
п. Мишка-Овраг, ул. Зеленая	V	0,779	-	-	-	0,779	-	-
п. Студеный Ключ, ул. Береговая	IV	0,642	-	-	0,642	-	-	-
с. Атиаз, ул. Набережная	IV	1,535	-	-	-	1,535	-	-

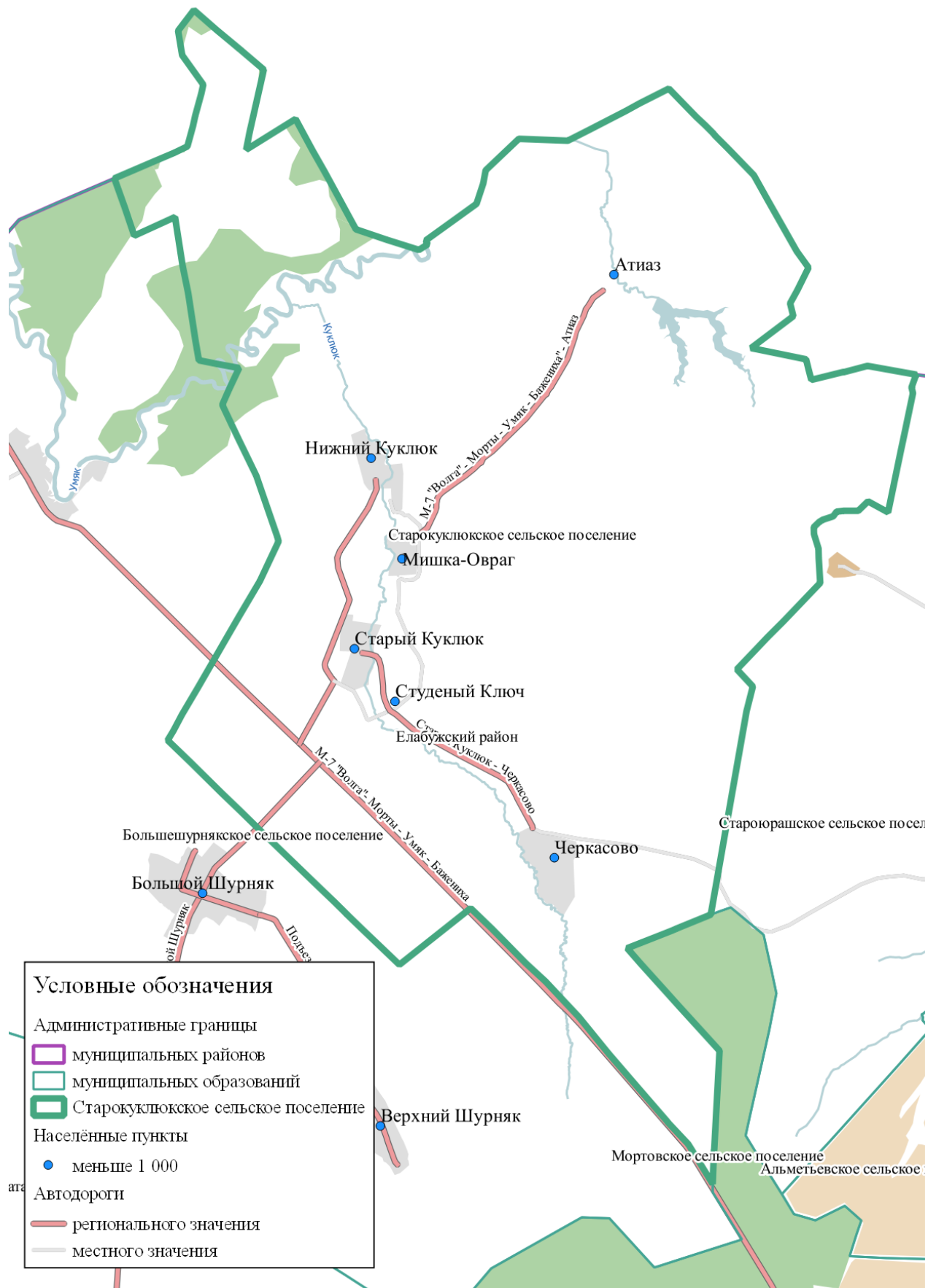

Рисунок 2 – Схема опорной сети дорог муниципального образования Старокуклюкское сельское поселение

Юл хэрэкәтендә катнашучылар ягыннан экологик йөкләнеш түбәндәге шартлар аркасында түбән дип бәяләнә:

УДС хэрәкәте һәм Йөкләнеше интенсивлыгының Түбән кыйммәтләре;

гомуми агымда йөк транспорт чараларының аз өлеше;
тыгынлык ситуацияләренең булмавы.

Жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын тоту юл киёмнәрен системалы рәвештә карап тоту, аларны тиешле эксплуатация халәтендә, тәртиптә һәм чисталыкта тоту, шулай ук юл кырыен чистарту, юл япмасын чокырлы ремонтлау, яңгыр канализациясен, юл билгеләрен, коймаларны юып чистарту, кирәк булганда элементларны алыштыру буенча даими эш башкаруны күздә тоту автомобиль юлларын төзекләндерү.

Эшләренң сыйфатын тикшерү килешенгән график буенча, расланган критерийларга ярашлы рәвештә муниципаль автомобиль юлларының сыйфатын бәяләүнең йомгаклау актын төзеп башкарыла.

Муниципаль берәмлекнең урам-юл чөлтәренең житешсезлекләренә торак пунктның урам-юл чөлтәре өлешендә каты япма булмау һәм жәяүлеләр хәрәкәтен тәртипкә китерү өчен кирәкле тротуарларның булмавы керә, шуның нәтижәсендә торак пункт урамнарында жәяүлеләр катнашында юл-транспорт һәләкәтенең барлыкка килү ихтималы зур.

1.5 торак пунктта транспорт чаралары паркы составын һәм автомобильләшү дәрәжәсен анализлау, парковкалар (парковка урыннары) белән тәмин ителеш муниципаль берәмлек территориясендә транспорт чараларының актив паркына Сан һәм сыйфат анализы үткәру өчен

Иске Куклык авыл жирлегә Россия Федерациясә Федераль салым хезмәте (РФ Федераль салым хезмәте) хисаплары мәгълүматларыннан файдаланылды.

2016 ел нәтижәләре буенча торак пунктның транспорт чаралары паркының санлы характеристикалары 5 нче таблицада китерелгән.

5 нче Таблица Иске Куклык авыл жирлегә муниципаль берәмлегенең транспорт чаралары паркының санлы характеристикалары

Наименование	Всего, ед.	В собственности организаций, ед.	В собственности граждан, ед.
Транспортные средства, всего, в том числе:	127	1	126
легковые автомобили	116	1	115
мотоциклы, мотороллеры	2	0	2
автобусы	1	0	1
грузовые автомобили	8	0	8

5 нче таблицадан муниципаль берәмлек территориясендә теркәлгән транспорт чараларының күпчелек өлешен жиңел автомобильләр тәшкил итә.

Иске Куклык авыл жирлегә муниципаль берәмлеге буенча автомобильләшү дәрәжәсә 2016 елда 1000 кешегә 267 автомобиль тәшкил итә.

Иске Куклык авыл жирлегә муниципаль берәмлеге территориясендә автотранспортны саклау жәлеп итү объектлары участоклары чикләрендә һәм торак пунктта яшәүчеләрнең йорт яны участокларында башкарыла.

Транспорт чараларын вакытлыча саклау өчен пакетлау киңлеген анализлау Иске Куклык авылы, Мәктәп урамы, 36 адресы буенча урнашкан Куклык мәдәният йорты янындагы 93 машина-урын дефицитын ачыклаган.

1.6. Гомуми файдаланудагы транспорт чараларының эш характеристикасы, шул исәптән пассажирлар агымын анализлау

Пассажирлар транспорты халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсенең мөһим элементы булып тора, анысыз жәмгыятьнең нормаль эшләве мөмкин түгел. Ул халыкның житештерү, көнкүреш, мәдәни максатлар аркасында күченү ихтыяжларын канәгатьләндерүгә юнәлдерелгән.

Пассажирлар йөртү Алабуга муниципаль районының даими йөртү муниципаль маршрутларының расланган реестрына ярашлы башкарыла. Иске Күкләк авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә пассажирлар йөртү белән бер шәхси эшмәкәр Карионов и.с. шөгылләнә. Иске Күкләк авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясе буенча бер даими маршрут үтә.

Иске Куклык авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясе буенча уза торган Алабуга районының даими жәмәгать транспорты маршрутының техник эксплуатация параметрлары буенча мәгълүматлар 6 нчы таблицادا китерелгән.

Маршрут пассажирлар ташу системасы инфраструктурасының иң мөһим компонентларының берсе булып тукталыш пунктлары тора.

Аларны пассажирлар ягыннан да, пассажирлар ташуны гамәлгә ашыручы йөртүчеләр һәм юл хәрәкәтенең башка катнашучылары ягыннан да куркынычсыз һәм уңайлы файдалану өчен жәмәгать транспорты тукталышларын төзегәндә ГОСТ Р 52766-2007 гомуми файдаланудагы автомобиль юллары таләпләрен үтәргә кирәк. Төзелеш элементлары. Халыкның төрле (шул исәптән аз хәрәкәтләнүче) төркемнәре өчен уңайлы шартларны исәпкә алып, тукталыш пунктларын төзекләндерү буенча юл хезмәтләре эшен регламентташтыручы башка норматив документларның гомуми таләпләре.

3 нче рәсемдә Иске Куклык авыл жирлеге муниципаль берәмлегенең тукталыш пунктларын урнаштыру картограммасы күрсәтелгән. Муниципаль берәмлек территориясендә бер тукталыш пункты нормага каршы хәлдә.

6 нчы Таблица Алабуга районының Иске Куклык авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясе буенча уза торган даими жәмәгать транспорты маршрутының техник эксплуатация параметрлары

Наименование параметра	Значение параметра
Регистрационный номер маршрута	103
Наименование маршрута	Елабуга-н.п. Дюм-Дюм
Протяженность маршрута, км	138,6
Максимальное количество ТС	1

Продолжение таблицы 6

Марка ТС на маршруте	ПАЗ 32054
Месячный пассажиропоток, тыс. чел.	4,3-4,8
Количество рейсов в месяц	56-62
Нормативная вместимость ТС, чел.	38

Примечание – технико-эксплуатационные параметры были получены из утвержденного реестра муниципальных маршрутов регулярных перевозок Елабужского муниципального района 2016 года и отчетов за 2017 год по пассажирским перевозкам, предоставленных перевозчиками.

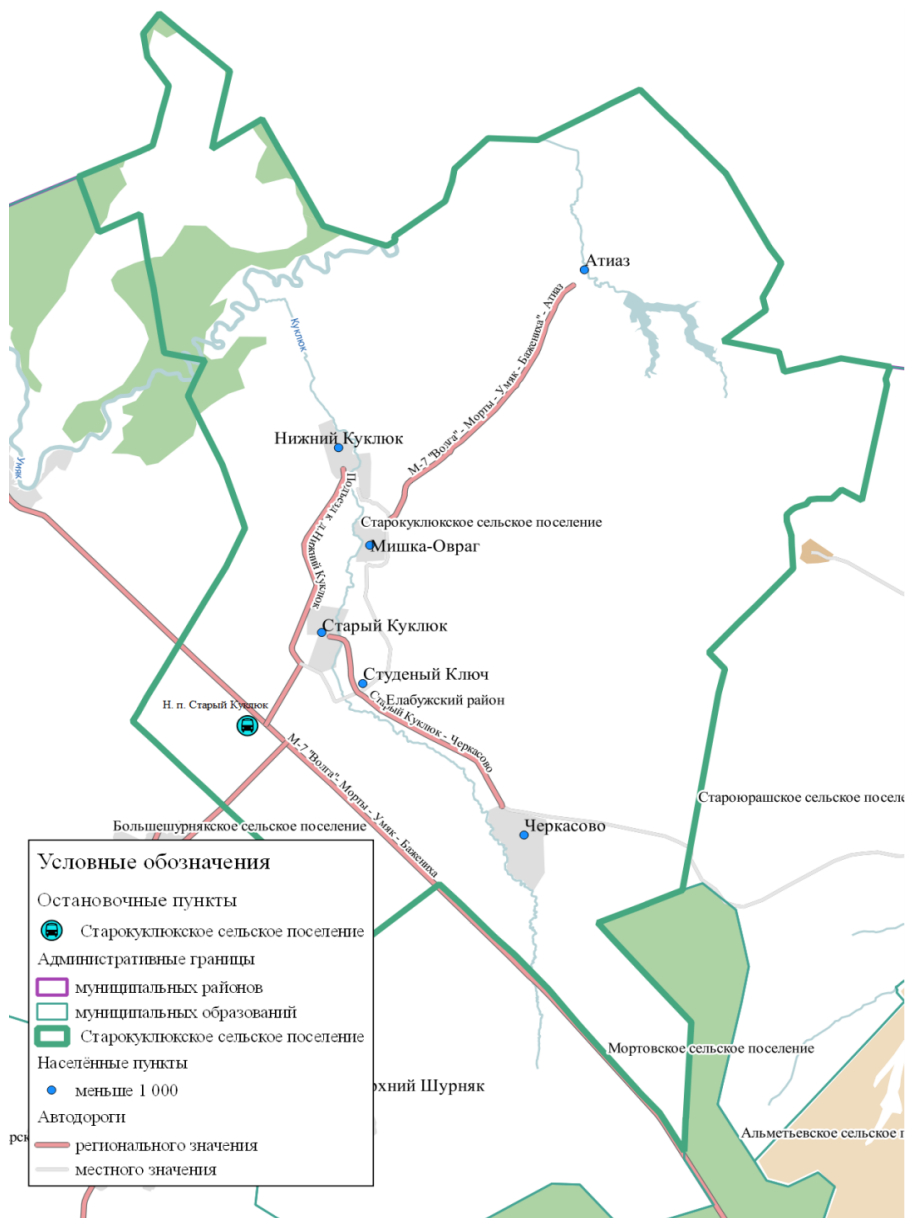

Рисунок 3 – Картограмма размещения остановочных пунктов пассажирского маршрутного транспорта на территории муниципального образования Старокуклюкское сельское поселение

1.6. Жәяүлеләр һәм велосипедлар хәрәкәте шартларының характеристикасы
Жәяүлеләр хәрәкәте иң өстенлекле корреспонденция төре булып тора, чөнки транспорт инфраструктурасына иң аз таләпләр куя, әйләнә-тирә мохитнең пычрануы һәм шау-шу белән бәйле тискәре нәтижеләр тудырмый, шулай ук халыкның сәламәтлек дәрәжәсен күтәргә ярдәм итә. Әмма гражданның уңайлы һәм куркынычсыз хәрәкәте өчен юл хәрәкәтен оештыруның тиешле техник чараларын кулланып, урам-юл челтәрен кирәкле жәяүлеләр элементәсе белән тәэмин итәргә кирәк.

Иске Куклык авыл җирлеге муниципаль берәмлегенә урамнары һәм юллары тротуарлар һәм жәяүлеләр юллары белән тәэмин ителмәгән. Торак пунктның урам юл челтәрен заманча жәяүлеләр инфраструктурасы белән төзекләндерү берничә бурычны хәл итәргә мөмкинлек бирәчәк:

- жәяүлеләр хәрәкәтенә куркынычсызлыгын һәм уңайлылыгын арттыру; торак пунктларның жәяүлеләр өчен уңайлылыгын тәэмин итәргә;
- торак пунктта яшәүчеләрнең жәяүле хезмәт миграциясе сыйфатын арттыру, ягъни хезмәт кушу урыннарына күчү;

- торак пункт перифериясенә үзәк район белән жәяүлеләр элементәсен тәэмин итәргә;

- мәдәни-көн күреш хезмәт күрсәтү объектларының жәяүлеләр өчен уңайлылыгын тәэмин итү;

- торак пунктлар эчендә жәяүлеләр бәйләнешен арттыру;

- туризмны рекреацияләү һәм үстерү максатларында мәдәни мирас статусына ия булган тарихи-ландшафт комплексларын жәяүлеләр маршрутлары белән тәэмин итү.

Иске Куклык авыл җирлеге муниципаль берәмлегенә урам-юл челтәре тышкы электр яктырту белән җиһазландырылмаган.

Велосипед хәрәкәте жәяүлеләр хәрәкәте белән бер үк өстенлекләргә ия, шулай ук зур араларга хатлар язарга мөмкинлек бирә. Муниципаль берәмлек территориясендә велосипедта йөрү өчен махсус юллар каралмаган. Велосипедчылар хәрәкәте гомуми файдаланудагы юллар буенча Юл хәрәкәте кагыйдәләренә ярашлы рәвештә башкарыла.

1.8 йөк транспорт чаралары хәрәкәте характеристикасы, коммуналь һәм юл хезмәтләренә транспорт чаралары эшен, әлеге транспорт чаралары өчен инфраструктураның торышын бәяләү

Йөк транспорты йөкләрне житештерү урыныннан куллану урынына күчерү өчен төп транспорт төре булып тора.

Муниципаль берәмлек территориясендә йөк ташуны гамәлгә ашыручы төп предприятиеләр булып: «Куклюк» АЖК склады, «Вятские зори» ЖЧЖ, «Ямалетдинов» КФХ, торф чыгару буенча 2 карьер тора.

Йөкләр структурасында авыл хужалыгы житештерүе продуктлары өстенлек итә.

Муниципаль берәмлектә йөк транспорты хәрәкәтенә төп маршрутлары төбәк әһәмиятендәге автомобиль юллары буенча уза: М 7 Волга Морты Умяк Бажениха, М 7 Волга зур Шурняк.

Бу юлларда йөк транспорты хәрәкәте интенсивлыгы түбән һәм сәгатенә 1 транспорт чарасы тәшкил итә. Муниципаль берәмлектә Транспорт һәм экологик хәлгә бу ташулар зур йогынты ясамаган. Җирле әһәмияттәге автомобиль юлларын тоту буенча подряд оешмасын билгеләү дәүләтләренә тәэмин итү өчен товарлар,

эшләр, хезмәтләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында 05.04.2013 елгы 44-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

1.9 юл хәрәкәте куркынычсызлыгы дәрәжәсен анализлау

Юл-транспорт һәлакәтләре турындагы мәгълүматларны һәрьяклап анализлау юл хәрәкәте иминлеген оештыру һәм тәмин итү буенча эшнең иң мөһим өлешләреннән берсе булып тора.

Бүгенге көндә автомобиль юлларында аварияләр проблемасы транспорт чаралары паркының артуы, юл-транспорт инфраструктурасының юл хәрәкәтендә катнашучыларның ихтыяжларына туры килмәве һәм машина йөртүчеләрнең дә, жәяүлеләрнең дә бик түбән дисциплинасы белән бәйләү рәвештә аеруча кискенләшә.

Хәзерге вакытта торак пунктларның юлларында һәм урамнарында, шулай ук региональ һәм федераль әһәмияттәге трассаларда юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү, юл-транспорт һәлакәтләрен кискәтү һәм аларның нәтижеләренең авырлыгын киметү транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерүнең актуаль бурычларының берсе булып тора.

Авариялелек статистикасын анализлау өчен башлангыч мәгълүматлар буларак РФ Юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү буенча Баш идарәсе (ЮХИДИ) рәсми авариялелек статистикасы мәгълүматлары, РФ Эчке эшләр министрлыгы тарафыннан бирелгән ачык мәгълүматлар кулланылды.

2017 елда Алабуга районында 140 юл-транспорт һәлакәте теркәлгән. Юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә 12 кеше һәлак була, 188 кеше яралана. 2017 елда 100 мең кешегә 14 кеше һәлак булган. 2017 елда юл-транспорт һәлакәтендә һәлак булганнарның зыян күрүчеләрнең гомуми санының өлеше (үлгәннәр һәм яраланганнар) буларак исәпләнгән нәтижеләр авырлыгы 6 процент тәшкил итә. Шулай итеп, 2017 елда Алабуга районы юлларында аварияләр шактый түбән дәрәжәдә булган дигән нәтижә ясарга була.

Автомобиль юлларында аварияләр проблемасы аеруча зур

юл-транспорт инфраструктурасының жәмгыять һәм дәүләтнең Куркынычсыз юл хәрәкәте ихтыяжларына туры килмәве, юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү системасының житәрлек дәрәжәдә нәтижелә эшләмәве һәм катнашучыларның бик түбән дисциплинасы белән бәйләү кискенлек

юл хәрәкәте.

Автомобиль юлларын төзү, реконструкцияләү һәм ремонтлау күләме кимегәндә транспорт чаралары паркын арттыру житәрлек түгел автомобиль юлларын тоту буенча финанслау начарлануға китергән хәрәкәт шартлары.

Торак пункт урамнарында һәм автомобиль юлларында юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү, юл - транспорт һәлакәтләрен (юл-транспорт һәлакәтләрен) кискәтү һәм аларның нәтижеләренең авырлыгын киметү бүгенге көндә актуаль бурычларның берсе булып тора. Киләчәктә автомобиль юлларының канәгатьләнерлек булмаган торышы, торак пунктта яшәүчеләрнең шәхси автотранспорты санының артуы һәм юл хәрәкәтен оештыруның техник чараларының камил булмавы аркасында хәлнең начарлануы мөмкин.

Юл-транспорт һәлакәтләренең төп сәбәпләре

юл хәрәкәте иминлеген дәүләт инспекциясе мәгълүматларына түбәндәгеләр керә: хәрәкәт тизлегенә конкрет юл шартларына туры килмәве, исерек хәлдә

автомобиль белән идарә итү, тизлек режимын бозу, узып китү кагыйдәләрен бозу һәм жәяүлеләр белән юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозу.

Авариялелек белән хәлнең начарлану куркынычы һәм юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү проблемасы булу сәбәпле, озак вакытлы стратегияне эшләү һәм гамәлгә ашыру, барлык кызыксынган хезмәтләр һәм халык, жирле үзидарә органнары тырышлыкларын координацияләү таләп ителә. Килеп туган проблеманың кискенлеген киметү максатыннан программа-максатлы ысулны куллану:

- юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү өлкәсендә жирле үзидарә органнары эшчәнлеген координацияләү;

-юл шартлары белән бәйле зыян күрүчеләр белән юл-транспорт һәлакәтләре санын киметү, шулай ук юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә һәлак булучылар санын киметү буенча чаралар комплексын гамәлгә ашыру. Юл-транспорт авариялелеге проблемаларын нәтижәле хәл итү һәм аның күрсәткечләрен киметү өчен юл хәрәкәте иминлеген арттыру буенча чараларны системалы гамәлгә ашыруны дәвам итү һәм аларның финанс ресурслары белән тәэмин ителүе кирәк.

«Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 28.06.2014 елның 172-ФЗ номерлы Федераль закон жирле үзидарә дәрәжәсендә муниципаль берәмлекләрдә юл хәрәкәте иминлеген тиешле дәрәжәдә тәэмин итү мәсьәләләрен хәл итүнең программа-максатлы ысулын гамәлгә ашыру коралы буларак максатчан муниципаль программаны билгели. Бәян ителгәннәрне исәпкә алып, махсус муниципаль программа кысаларында юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү өлкәсендә эшнә дәвам итүнең актуальлеге һәм нигезле кирәклегенә турында нәтижә ясарга мөмкин.

1.10 транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә, халыкның иминлегенә һәм сәламәтлегенә тискәре йогынты дәрәжәсен бәяләү

Автомобиль транспорты һәм автотранспорт комплексы инфраструктурасы әйләнә-тирә мохитне пычратуның төп чыганаclarына карый.

Һава бассейнының югары пычрануының төп сәбәбе-автотранспорт күләменә артуы, аның тузганлыгы һәм сыйфатсыз ягулыгы. Эчке яну двигательләренә газлары зарарлы матдәләр һәм кушылмалар, шул исәптән канцерогеннар да үз эченә ала. Нефть продуктлары, шиналарның тузган продуктлары, тормоз япмалары, юл япмаларының бозлавыгына каршы кулланыла торган хлоридлар юл яны полосаларын һәм су объектларын пычрата.

Эчке яну двигательләренә төп компоненты (шушы тавыштан тыш) углерод оксиды (угар газы) кеше, хайваннар өчен куркыныч, концентрациясенә бәйле рәвештә төрле дәрәжәдә агулануга китерә. Автомобильләр һәм пычраткыч матдәләр катнашмалары үзара тәэсир иткәндә, һавада яңа, агрессив матдәләр барлыкка килергә мөмкин. Автомобиль юлларына якын территорияләрдә су, туфрак һәм үсемлекләр берничә канцероген матдә йөртүче булып тора. Биредә яшелчә, жиләк-жимеш үстерергә һәм үләннәрне хайваннарга ашатырга ярамай.

Автотранспортның әйләнә – тирә мохитне пычратуға тискәре йогынтысын киметү буенча эшнәң бер юнәлешә булып альтернатив ягулыкны-кысылган һәм сыекландырылган газны куллануны тагын да киңәйтү, юлларны төзекләндерү, двигательләренә эшен контрольдә тоту тора.

Гигиена нормативларына туры килмәгән һава пробаларының 50% тан артыгын автомагистральләрдә сайлап алынган пробалар тәшкит итә. Алабуга районы автомагистральләрендә стационар күзәтү постлары юк.

- 1.1.11 торак пунктның транспорт инфраструктурасын үстерү һәм урнаштыруның булган шартлары һәм перспективалары характеристикасы
2. Алабуга муниципаль районының «Олы ел авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасын үстерү» бүлекчәсен эшләүнең төп максаты-халыкның ихтыяжларына туры китереп автомобиль юлларын үстерүгә, жирлек икътисадының нәтижәлелеген һәм конкурентлыкка сәләтлелеген арттыруга, кирәкле техник торышын, үткәрү сәләтен, куркынычсызлыгын һәм юл челтәренең тыгызлыгын тәмин итүгә юнәлдерелгән чаралар эшләү.
3. Төбәк юллары Татарстан Республикасы милке булып тора һәм шуңа бәйле рәвештә төп чаралар аларны саклауга, модернизацияләүгә һәм үстерүгә юнәлдерелгән.
4. Хәзерге вакытта юл челтәрен үстерү өлкәсендә иң мөһим бурычларның берсе булып мэгариф, сәламәтлек, АПКны үстерү һ. б. милли проектларны гамәлгә ашыру кысаларында торак пунктларны транспорт элементларе белән тәмин итү тора.
5. Югарыда санап үтелгән проектларны гамәлгә ашыру күбесенчә авыл жирлеге халкы өчен урта һәм һөнәри белем һәм медицина ярдәме алуны тәмин итү белән бәйле.
6. Транспорт инфраструктурасын алга таба үстерү өчен жирле әһәмияттәге юлларны реконструкцияләү, торак пунктларга керү өчен асфальт-бетон автомобиль юллары төзү кирәк.
7. Олы ел авыл жирлегенең планлаштырылган транспорт каркасы федераль, региональ һәм жирле әһәмияттәге автомобиль юлларыннан формалаша, алар халыкның муниципаль һәм муниципаль-ара хатларга ихтыяжын тулысынча тәмин итә алачак
8. Торак пунктларның урам-юл челтәрен үстерү буенча чаралар Алабуга муниципаль районы Олы ел авыл жирлеге составына керүче торак пунктлар территориясендә яна торак төзелеше мәйданчыкларында урамнар һәм юллар төзүгә һәм урамнарны һәм юлларны реконструкцияләүгә юнәлдерелгән.
9. 1.12 транспорт инфраструктурасының эшләве һәм үсеше өчен кирәкле норматив-хокукый базаны бәяләү

10. Татарстан Республикасы Алабуга районы "Иске Күкләк авыл жирлеген" муниципаль берәмлегенен транспорт инфраструктурасы;
11. Россия Федерациясенен шәһәр төзелеше кодексы белән;
- 12.- «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеген турсында һәм Россия Федерациясенен аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турсында» 2007 елның 8 ноябрендәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон;
13. 1995 елның 10 декабрендәге 196-ФЗ номерлы Федераль закон белән юл хәрәкәте иминлеген турсында;
- 14.- РФ Хөкүмәтенен 23.10.1993 елгы 1090 номерлы карары белән юл хәрәкәтен кагыйдәләрен турсында;
- 15.- Алабуга районы муниципаль берәмлегенен территорияль планлаштыру схемасы 21.12.2010 по 20-14/17538;
- 16.- Татарстан Республикасы Алабуга районының «Иске Күкләк авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен Генераль планы, Иске Күкләк авыл жирлеген Советының 17.12.2012 № 58 карары белән расланган.
17. Татарстан Республикасы Алабуга районы «Иске Күкләк авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен транспорт инфраструктурасын үстерү һәм эшләвен өчен кирәклен норматив-хокукий база нигездә формалаштырылган.
18. Иске Куклык авыл жирлегенен генераль планы чараларында эшләми торган сыер фермасы территориясенен бер өлешен һәм файдаланылмый торган территорияләрен 5 класстагы (11,2 га) житештерү объектларын перспективалы үстерү территориясен астына күчерү күздә тотыла.
19. Транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә, куркынычсызлыкка һәм сәламәтлеккә тискәрен йогынтысын бәяләү
20. Автомобиль транспорты һәм автотранспорт комплексы инфраструктурасы әйләнә-тирә мохитнен пычратуның төп чыганакларына карый.
21. Нава бассейнының югары пычрануының төп сәбәбен-автотранспорт күләменен артуы, аның тузганлыгы һәм сыйфатсыз ягулыгы.
22. Эчке яну двигательләренен газлары зарарлы матдәләр һәм кушылмалар, шул исәптән канцерогеннар да үз эченә ала. Нефть продуктлары, шиналарның тузган продуктлары, тормоз япмалары, юл япмаларының бозлавыгына каршы кулланыла торган хлоридлар юл яны полосаларын һәм

су объектларын пычрата.

23. Эчке яну двигательлэрнең төп компоненты (шушы тавыштан тыш) углерод оксиды (угар газы) кеше, хайваннар өчен куркыныч, концентрациясенә бэйле рәвештә төрле дәрәжәдә агулануга китерә. Автомобильләр һәм пычраткыч матдэләр катнашмалары үзара тәэсир иткәндә, һавада яңа, агрессив матдэләр барлыкка килергә мөмкин. Автомобиль юлларына яқын территорияләрдә су, туфрак һәм үсемлекләр берничә канцероген матдә йөртүче булып тора. Биредә яшелчә, җиләк-җимеш үстерергә һәм үләннәрне хайваннарға ашатырга ярамый.
24. Автотранспортның әйләнә – тирә мохитне пычратуга тискәре йогынтысын киметү буенча эшнәң бер юнәлеште булып альтернатив ягулыкны-кысылган һәм сыекландырылган газны куллануны тагын да киңәйтү, юлларны төзекләндерү, двигательләрнең эшен контрольдә тоту тора.
25. Торак пунктның транспорт инфраструктурасын үстерү һәм урнаштыруның булган шартлары һәм перспективалары характеристикасы
26. Иске Куклык авыл җирлеге муниципаль берәмлегенә Генераль планында торак фонды күләмен 2020 елга 2 тапкырдан артык, 2035 елга 3 тапкырга диярлек арттыру планлаштырыла. Бу максатларда муниципаль берәмлекнең өч торак пункттында авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләрне шәхси торак төзелеште өчен торак пунктлар җирләре категориясенә күчерү хисабына торак территорияләрен арттыру күздә тотыла. Димәк, муниципаль берәмлекнең транспорт инфраструктурасын үстерергә кирәк. Хәзерге транспорт челтәрен үзгәртеп кору кирәк булачак, ул гамәлдәге юлларны реконструкцияләүне һәм яңа юллар төзүне үз эченә ала. Иске Куклык авыл җирлеге муниципаль берәмлегенә Генераль планында җирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы «Иске Куклык авылы янындагы биотермик чокырга керү юлы» 0,9 км озынлыкта, «Мишкә-Овраг авылы янындагы терлекчелек фермасына керү юлы» 1,4 км озынлыкта автомобиль юллары төзү, шулай ук 6,76 км озынлыктагы яңа торак төзелеште мәйданчыкларында урамнар һәм юллар төзү каралган.
27. Транспорт инфраструктурасының эшләве һәм үсеше өчен кирәкле норматив-хокукый базаны бәяләү

28. Татарстан Республикасы Алабуга районы Иске Күкләк авыл җирлеге муниципаль берәмлегенең транспорт инфраструктурасы;
- 29.Россия Федерациясенең шәһәр төзелеше кодексы;
- 30.«Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында»2007 елның 8 ноябрәндәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон белән;
- 31.«Юл хәрәкәте иминлеге турында " 1995 елның 10 декабрәндәге 196-ФЗ номерлы Федераль закон белән;
- 32.РФ Хөкүмәтенең 1993 елның 23 октябрәндәге 1090 номерлы «юл хәрәкәте кагыйдәләре турында»карары;
- 33.Алабуга районы муниципаль берәмлегенең территориаль планлаштыру схемасы 21.12.2010 по 20-14/17538;
- 34.Татарстан Республикасы Алабуга районы Иске Күкләк авыл җирлеге муниципаль берәмлегенең Генераль планы, Иске Күкләк авыл җирлеге муниципаль берәмлеге халык депутатлары Советының 17.12.2012 по 58 карары белән расланган.
- 35.Татарстан Республикасы Алабуга районы Иске Күкләк авыл җирлеге муниципаль берәмлегенең транспорт инфраструктурасын үстерү һәм эшләве өчен кирәкле норматив-хокукый база нигездә формалаштырылган.
36. 1.13 транспорт инфраструктурасын финанслауны бәяләү
- 37.Иске Күкләк авыл җирлеге Советы «2023 елга һәм 2024 һәм 2025 еллар план чорына Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Иске Күкләк авыл җирлеге бюджеты турында»2022 елның 16 декабрәндәге 74 номерлы карарны раслады.
- 38.Карарда төзекләндерү кысаларында автомобиль юлларын һәм инженерлык корылмаларын төзү, тоту һәм ремонтлау чыгымнары чагыла.
- 39.Иске Куклык авыл җирлеге муниципаль берәмлегенең юл хужалыгын финанслауның гомуми күләме 125 944,7 мең сум тәшкит итә, шул исәптән еллар буенча:
  - 40.2019 ел 1 718,7 мең сум;
  - 41.2020 ел 2 065,0 мең сум;
  - 42.2021 ел 1 765,0 мең сум.

43.2022 ел 2 071,0 мең сум.

44.2023 ел 17 310,0 мең сум.

45.2024-2035 ел 101 015,0 мең сум.

46.1. Транспорт ихтыяжын фаразлау, күләмнәрне һәм характерны үзгәртү муниципаль берәмлек территориясендә халык хәрәкәте һәм йөкләр ташу

47.2.1 торак пунктның социаль-иқтисади һәм шәһәр төзелеше үсеше фаразы

48.Торак төзелешенң хәзерге тенденцияләре шундый: торак фондының төп күләме халыкның үз акчалары (уртачадан югарырак керемле гаиләләр) һисабына кертелә, дәүләт Финанслау Нигездә максатчан программалар кысаларында башкарыла һәм шул ук вакытта экренләп кими бара.

49.Авыл жирлегенң социаль-иқтисади һәм шәһәр төзелеше үсешенң агымдагы дәрәжәсе күрсәткечләрен анализлаганда түбәндәгеләр билгеләнә::

50.торак пунктларның транспорт белән тәмин ителеше аның халкының ихтыяжларын канәгатьләндерә;

51.житештерү объектлары халыкның яшәү урыны янында урнашкан, бу хатларның төп төрен – хезмәт хатларын жиңеләйтә.

52.Иске Куклык авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә торак төзелешен үстерү авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрне шәкси торак төзелеше өчен торак пунктлар жирләре категориясенә күчерү һисабына күздә тотыла.

53.Иске Куклык авыл жирлеге муниципаль берәмлегенң торак фонды барытик шәкси төзелешләр белән генә күрсәтелә.

54.2.2 торак пунктта транспорт ихтыяжы, халыкның хәрәкәт күләме һәм характеры һәм торак пункт территориясендә булган транспорт төрләре буенча йөкләр ташу фаразы

55.Муниципаль берәмлектә чагыштырмача тотрыклы демографик һәм социаль-иқтисади хәл исәпләнгән чорда иске Куклык авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә транспорт ихтыяжының, халыкның хәрәкәт итү күләменң һәм характерының шактый үзгәрүенә реаль алшартлар булмавы турында нәтижә ясарга мөмкинлек бирә.

56.Иске Куклык авыл жирлеге территориясендә төп транспорт төре булып автомобиль тора, башка төрләр тәкъдим ителми. Автомобиль транспорты

белән йөк ташу күләме тотрыклы характерда.

57. Иске Куклюк авыл җирлеге муниципаль берәмлеге территориясе буенча М 7 "Волга"- Морты - Умяк – Бажениха һәм М-7 "Волга"- Олы Шурняк автомобиль юллары үтә, алар торақ пунктның транспорт планлаштыру күчәре булып тора, шулай ук региональ эһәмияттәге өч гомуми файдалану автомобиль юлы: М 7 "Волга"- Морты - Умяк - Бажениха" – Атиаз, Иске Куклюк – Черкасово, Түбән Куклюк авылына керү урыны.
58. Автомобиль транспортының хәзерге инфраструктурасы хәл ителә торган бурычларны үти, әмма уртача характеристикаларга ия (УДСНЫ төзекләндерүнең түбән дәрәжәсе һәм юл япмасының торышы; кайбер урамнарның йөрү өлешләренең җитәрлек кинәлеге юк; табигый киртәләр аша күпер корылмалары җитмәү; һ.б.). Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисади үсешендә өстенлек иткән очракта транспорт ихтыяжының артуы фаразлана.
59. 2.3 транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасы үсеше фаразы
60. Халыкның транспорт ихтыяжы белән бәйлә тотрыклы хәл Старокуклюкское авыл җирлеге муниципаль берәмлегендә транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасында зур үзгәрешләр кертүне күздә тотмый.
61. Татарстан Республикасы СТП һәм Алабуга муниципаль районы СТП нигезендә Иске Күкләк авыл җирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә тимер юл, һава һәм су транспорт төрләрен үстерү буенча чаралар планлаштырылмаган.
62. Автомобиль транспорты-Иске Куклык авыл җирлеге муниципаль берәмлеге инфраструктурасының мөһим өлеше, ул икътисадның барлык тармакларының һәм халыкның йөк һәм пассажирлар ташу ихтыяжларын канәгатьләндерә, житештерүчеләр һәм кулланучылар арасында төрле төр продукцияне күчәрә, халыкка һәркемгә ачык транспорт хезмәте күрсәтә.
63. Федераль һәм төбәк эһәмиятендәге яңа автомобиль юлларын төзү Татарстан Республикасы СТП һәм Алабуга муниципаль районы СТП нигезендә планлаштырылмый.

64. 2.4 юл челтәре үсеше фаразы.
65. Иске Куклык авыл жирлеге муниципаль берәмлегенә Генераль планында жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юллары төзү каралган:
- 66.» Иске Куклюк авылы янындагы биотермик чокырга керү юлы "озынлыгы 0,9 км;» Мишка Овраг авылы янындагы терлекчелек фермасына керү юлы" озынлыгы 1,4 км.
67. Пассажир транспорты санын арттыру планлаштырылмый. Авыл жирлеге территориясендә юл яны сервисы объектлары юк.
68. 2.5 автомобильләшү дәрәжәсе, юл хәрәкәте параметрлары фаразы
69. Жиңел автотранспортны автозаправка станцияләре (АЗС), техник хезмәт күрсәтү станцияләре (СТО) һәм шәхси жиңел автомобильләргә даими саклау урыннары белән тәмин итүгә таләпләр 42.13330.2011 шәһәр төзелеш уртақ предприятиесендә билгеләнгән. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү. СНИПның актуальләштерелгән редакциясе 2.07.01 89», шулай:
70. 11.27 пунктына ярашлы, АЗСка ихтыяж: 1200 жиңел автомобильгә бер ягулык тарату колонкасы;
71. 11.26 пунктына ярашлы, стога ихтыяж: 200 жиңел автомобильгә бер пост;
72. 11.19 пунктына ярашлы, автомобильләргә даими саклау өчен ябык һәм ачык автостоянкалар белән гомуми тәмин ителеш шәхси жиңел автомобильләргә исәпләнгән санының 90% тәшкил итәргә тиеш.
73. Жиңел автомобильләргә гомуми саныннан һәм норматив таләпләрдән чыгып, юл буендагы сервисның яңа объектларын төзү таләп ителми.
74. Торак пунктның юл челтәре үсеше фаразы
75. Иске Куклык авыл жирлеге муниципаль берәмлегенә транспорт инфраструктурасын анализлау нәтижәсендә түбәндәге проблемалар ачыкланды:
76. 40-50 ел элек жирле материаллардан тиешле һәм вакытында ремонтланмыйча төзелгән жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юллары заманча транспорт йөкләнешләренә түзә алмый;
77. торак пунктта каты япмалы керү юллары булмаган торак пунктлар бар;

- 78.автомобиль юлларының билгеләр, коймалар, автопавильоннар һәм съездлар белән тәэмин ителешенең түбән дәрәжәсе;
- 79.юлларны паспортлаштыру тулы күләмдә башкарылмаган, транспорт инфраструктурасының кайбер объектларын тикшерү һәм ремонтлау, юлларны саклау җайланмаларын ремонтлау чыгымнары таләп ителә;
- 80.автомобиль хәрәкәтен кыенлаштыра торган юллар һәм урамнарның йөрү өлешләренең җитәрлек кинҗеге булмау һәм урамның үткәрү сәләтен киметүгә һәм юл-транспорт һәлакәтләре барлыкка килү куркынычына китерә;
- 81.тиешле оештырылган җәяүлеләр тротуарларының булмавы.
- 82.Юл эшчәнлеген гамәлгә ашыруга бюджет акчаларының хроник дефициты шартларында, аларны юлларны ремонтлауга һәм тотуга нәтиҗәле сарыф итү максатыннан, яңа, экономиялерәк материаллар һәм технологияләр эзләү һәм кертү бурычы саклана.
- 83.Бүгенге юл тармагындагы хәл автомобиль транспортына ихтыяҗның артуы, автотранспорт чаралары санының артуы һәм шул ук вакытта юл челтәрен үстерүдә артта калу, автомобиль юлларының озынлыгы һәм үткәрү сәләтенең акрын үсүе белән характерлана.
- 84.Тикшерелә торган территориянең транспорт инфраструктурасын үстерү максаты булып муниципаль берәмлекнең икътисади активлыгы үсеше өчен шартлар тудыру, транспорт хезмәтләре спектрын киңәйтү хисабына халыкның тормыш сыйфатын яхшырту, транспорт логистик инфраструктурасын камилләштерү тора.
- 85.Иске Куклык авыл җирлеге муниципаль берәмлегенең Генераль планында каралган торак төзелешен, туризм өлкәсен, спорт сәламәтләндерү өлкәсен үстерү максатларында кайбер торак пунктларның территорияләрен арттыру торак пунктның транспорт инфраструктурасын үстерү кирәклегенә китерәчәк. Хәзерге транспорт челтәрен үзгәртеп кору кирәк булчак, ул гамәлдәге юлларны реконструкцияләүне һәм 6,76 км озынлыктагы яңа юллар төзүне үз эченә алачак.
- 86.Автомобильләшү дәрәжәсен, юл хәрәкәте параметрларын фаразлау
- 87.Иске Куклык авыл җирлеге муниципаль берәмлеге буенча автомобильләшү

дәрәжәсе 2016 елда 1000 кешега 267 автомобиль тәшкил итә.

88.2035 елга кадәрге озак сроклы чорга Татарстан Республикасы торак пунктлары өчен автомобильләшү дәрәжәсе фаразы «Татарстан Республикасы шәһәр төзелеше проектлаштыруның республика нормативлары» документында бар һәм 420 жиңел автомобиль тәшкил итә.

89.Юл хәрәкәте параметрларын билгеләү юлда авариялелекне киметү буенча чараларны билгеләүдә аерылгысыз өлеш булып тора, шулай ук юл чатында юл хәрәкәтен көйләүне камилләштерү. Юл хәрәкәтенең төп параметрларына түбәндәгеләр керә: хәрәкәт интенсивлыгы, Яшел сигналга килү интенсивлыгы, транспорт агымы составын китерүнең динамик коэффициенты, туену агымы, автомобильләр чиратының китү интервалы, хәрәкәт белән полосаны йөкләү коэффициенты, циклда яшел сигнал өлеше, чират арту коэффициенты, автомобильләрдә һәм метрларда чиратның уртача озынлыгы, автомобильнең тукталышлары саны, туктаусыз үтү коэффициенты.

90.Хәзерге хәлне һәм социаль-икътисади үсешнең барлыкка килгән трендларын анализлау нәтижә ясарга мөмкинлек бирә: торак пунктта исәпләнгән вакытка юл хәрәкәте параметрларының зур үзгәрешләре фаразланмый, юл челтәренең тыгызлыгы сизелерлек үзгәрмәячәк.

91.2.6 юл хәрәкәте куркынычсызлыгы күрсәткечләрен фаразлау

92.Статистика буенча, Алабуга районында 2017 елда авариялелек күрсәткечләре 2016 елга карата кимегән. Әмма 2017 елда 2017 елга карата барлык күрсәткечләр артты.

93.Киләчәктә Алабуга районында юл транспорты һәм социаль-икътисадый өлкәдәге үзгәрешләр белән бәйле рәвештә юл хәрәкәте иминлеге дәрәжәсе кимүе ихтимал:

94.автомобильләшү дәрәжәсе арту;

95.миграция хезмәт хатлары хисабына халыкның мобильлеген арттыру;

96.район автомобиль юлларында транзит трафигын арттыру;

97.район территориясе буенча уза торган төбәк магистральләре аша йөк транспорты хәрәкәте интенсивлыгы үсеше;

98.юл хәрәкәтенең барлык катнашучылары: автомобильчеләр, жәяүлеләр,

- велосипедчылар тарафыннан юл хэрэкэте кагыйдэлэрен күплэп санга сукмау;
99. районның юл челтэренең озынлыгын һәм тыгызлыгын арттыру;
  100. автомобиль юлларының канэгатылэнерлек булмаган хэле: япманың нормадан тыш хэле, билгелэүнең булмавы, кышкы тотуның кимчелеклэре;
  101. юл хужалыгының техник дэрэжэсе житэрлек түгел;
  102. юл хэрэкэтен оештыруның техник чараларының камил булмавы.
  103. Вакыйгаларның тискэре үсешенэ юл куймас өчен, каралган муниципаль берэмлекнең юл челтэрендэ куркынычсызлык дэрэжэсен күтэрүгэ юнэлдерелгэн чаралар комплексын гамэлгэ ашыру кирэк. Әлеге чаралар комплексы үз эченэ түбэндэге компонентларны алырга тиеш:
  104. Алабуга районының гомуми файдаланудагы автомобиль юлларында юл хэрэкэте иминлеген тээмин итүнең заманча системасын булдыру;
  105. хокукый аңны күтэрү һәм халык арасында, шул исэптэн балигь булмаганнар арасында куркыныч тэртипне кисэтү;
  106. юл хэрэкэтен оештыруның комплекслы схемаларын һәм проектларын эшлэу һәм алар күздэ тоткан чараларны гамэлгэ ашыру хисабына юл хэрэкэтен оештыру дэрэжэсен арттыру.
  107. Шулай итеп, оптимистик үсеш сценарие белэн авариялелекнең төп күрсэткечлэренең тагын да кимеүен фаразларга мөмкин.
  108. 2.7 транспорт инфраструктурасының әйлэнэ-тирэ мохиткэ һәм халык сэләмэтлегенэ тискэре йогынтысын фаразлау
  109. транспортның әйлэнэ тирэ мохиткэ зыянлы йогынтысын киметү өлкэсендэ транспорт инфраструктурасының бурычлары булып:
  110. транспортның кеше сэләмэтлегенэ зыянлы йогынтысын киметү, барлык транспорт төрлэрендэ экспозициялэр, чыгарулар һәм ташлаулар күләмен, калдыклар санын киметү хисабына;
  111. транспорт чараларының экологик чиста ягулык төрлэренэ күчү мотивациясе.
  112. Транспортның әйлэнэ тирэ мохиткэ зыянлы йогынтысын һәм барлыкка килгэн зыянны киметү өчен кирэк:
  113. транспортның һава һәм су мохитенэ һәм кеше сэләмэтлегенэ экологик

- куркынычсыз транспорт төрләрән куллану хисабына зыянлы йогынтысын киметү;
114. альтернатив чыганаclarда эшләүче транспорт чараларын куллануны стимуллаштыру (нефть чыганагы булмаган) энергия ресурслары ягулыгы.
115. Автотранспорт чаралары саны арту һәм автомобиль юлларында хәрәкәт интенсивлыгы арту шартларында транспорт-юл комплексының әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынтысын киметү өчен түбәндәге чараларны гамәлгә ашыру күздә тотыла:
116. бозга каршы материалларның тискәре йогынтысын киметү өчен, бигрәк тә кышкы чорда, гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын тотуның яңа ысулларын эшләү һәм кертү;
117. автомобиль юлларын әйләнә-тирә мохитне зарарлы тәэсирләрден саклау чаралары белән төзекләндерү, шул исәптән тавыш тәэсирен киметү һәм тирә-як территорияләргә пычрату өчен автомагистральләр буйлап ясалма һәм үсемлекләр киртәләрен куллану.
118. Гомумән алганда, транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә һәм халык сәламәтлегенә тискәре йогынтысының кимүе фаразлана, беренче чиратта, экологик чистарак транспорт чараларын һәм транспорт инфраструктурасын төзекләндерү материалларын куллануга күчү хисабына.
119. 90. Транспорт инфраструктурасын үстерүнең принципаль вариантлары һәм аларны транспорт инфраструктурасын үстерүнең максатчан күрсәткечләре (индикаторлары) буенча зурайтылган бәяләү, аннан соң гамәлгә ашыру өчен тәкъдим ителгән вариантны сайлау
120. Татарстан Республикасы һәм Алабуга муниципаль районының социаль-икътисадый үсеш стратегияләре белән мөмкин булган өч сценарий карала.
121. Төп сценарий икътисадның тотрыклы, планлы үсешен күздә тотып, үсеш темплары район өчен уңай. Тулаем территориаль продуктның (ВТП) тупланган үсеш темпы 2019 елдан 2030 елга кадәр уңай дөньякүләм икътисади хәл фонунда 1,7 тапкыр арту белән фаразлана. Житештерү-сәнәгать тибындагы махсус икътисади зонаны (ППТ МИЗ) үстерү хисабына предприятиеләр хезмәткәрләре саны 2015 елдан 2030 елга кадәр 15% ка

артачак. Халык саны да тотрыклы үсэчэк. Житештерүчәнлек 2030 елда 2018 елга карата 1,85 тапкыр артачак. Инновацион житештерү өлөшө 2030 елда 5,7 проценттан 15 процентка кадәр артачак. 2030 елга ВТПДА кече һәм урта бизнес өлөшө 0,9 процентка артачак, э кече һәм урта бизнес предприятиеләрендә эшләүчеләр саны 2030 елга барлык предприятиеләрдә эшләүчеләрнең гомуми күләмендә 5 процентка артачак.

122. Халыкны торак белән тәэмин итү уртача темплар белән үсә, һәм 2030 елга күрсәткеч 1 кешегә 30,1 кв.м тәшкил итәчэк.

123. Туристлар агымы арта, еллык динамикасы 5 6%, районның бизнес өчен инвестицияләр жәлеп итүчәнлегә арта. Районның икътисади үз-үзен тәэмин итү дәрәжәсе 0,55-0,81% үсеш белән фаразлана. Гомумән, төп үсеш сценарие барлык куелган бурычларны һәм инвестиция проектларын тормышка ашыруны күздә тотта.

124. Оптимистик сценарий дөньякүләм икътисади хәлнең яхшыру тенденцияләренә нигезләнә, Алабуга районы икътисадының динамик үсеш белән характерлана.

125. Тулаем территориаль продукт югарырак темплар белән арта, 2030 елда тупланган үсеш темпы 2015 елга карата 1,9% тәшкил итәчэк. Сәнәгать, авыл хужалыгы актив үсеш ала, интенсив торак төзелеш алып барыла. Халыкның тормыш сыйфаты яхшыра.

126. Спорт белән даими шөгылләнүче халык дәрәжәсе елдан – ел 3 4% ка арта һәм 2030 елга 56% ка житә. Халыкның керемнәре 2030 елга 2,3 тапкыр артачак. Бюджет керемнәре арта, муниципаль берәмлек инфраструктурасы яңартыла, бу туризм үсешенә ярдәм итә. 2030 елга туристлар агымы 3,4 тапкыр арта. «Алабуга» махсус икътисади зонасы үсешен дәвам итә, предприятиеләр саны һәм хезмәткәрләр саны арта, вак һәм урта производстволар үсеш ала. Кече һәм урта бизнесның ВТПДА өлөшө 2030 елда 35% ка житә, эмма икътисадның төп хәрәкәт итүче көч булып эшкәртү сәнәгәте эре предприятиеләре кала.

Инерцион сценарий муниципаль берәмлекнең икътисади үсеш темплары түбән булган дөнья икътисадының тышкы факторларының зур йогынтысын күздә тотта. Тулаем территориаль продукт үсә, ләкин күпкә түбән темпларда. Предприятиеләр авырлыктар кичерүен дәвам итә. Импорт чимал белән бәйлә кайбер производстволарны ябу мөмкин. ВТПДА кече һәм урта бизнес өлөшө кими. Эшсезлек дәрәжәсе югары дәрәжәдә, һәм 2020

елдан гына кимү фаразлана. Районның үз-үзен тээмин итү дәрәжәсе түбән саклана. Муниципаль программаларны тулысынча тормышка ашыру өчен бюджетның үз акчалары житми. Әмма туризм үсеше дәвам итә, туристлар агымы 2030 елга шәһәрнең инде барлыкка килгән тотрыклы бренды ярдәмендә 1,8 тапкыр артачак. Инвестицияләр күләме кими. Татарстан Республикасының гомуми күләмендә инвестицияләр өлеше якынча 5 процент дәрәжәсендә саклана, 2030 елга 5,7 процентка кадәр арту белән, «Алабуга» ППТ МИЗ үсеше нәтижәсендә. Иске Куклык авыл жирлегенә муниципаль берәмлегендә транспорт инфраструктурасын үстерүнең база сценарие гамәлгә ашыру өчен иң рациональ булып тора.

127. Транспорт инфраструктурасын үстерү вариантын гамәлгә ашыру өчен тәкъдим ителә торган транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча чаралар (инвестицион проектлар) исемлегенә, транспорт объектларының техник-икътисади параметрлары, чараларны гамәлгә ашыру чираты (инвестицион проектлар)

4.1 транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасын үстерү буенча чаралар

Генераль план нигезендә Иске Куклык авыл жирлегенә муниципаль берәмлегенә территориясә буенча 0,9 км озынлыктагы «Иске Куклык авылы янындагы биотермик чокырга керү» һәм 1,4 км озынлыктагы «Мишка Овраг авылы янындагы терлекчелек фермасына керү» жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юллары төзү күздә тотыла.

Тимер юл, су һәм һава транспорты буенча транспорт инфраструктурасын үстерү буенча чаралар жирле бюджет акчалары житмәү һәм әлегә юнәлешләренә үстерү перспективалары булмау сәбәпле планлаштырылмый.

4.2 гомуми файдаланудагы транспортны үстерү, транспорт-күчмә узеллар булдыру буенча чаралар

Хәзерге вакытта гомуми файдаланудагы автомобиль пассажир транспорты белән халыкка хезмәт күрсәтү системасы, гомумән, Иске Куклык авыл жирлегенә муниципаль берәмлегенә халкының транспорт хезмәтләренә ихтыяжын канәгатьләндерә.

Автомобильләшү дәрәжәсе арту шартларында жәмәгать транспортының әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынтысын киметү өчен хәрәкәт итүче составның альтернатив ягулык төрләренә күчү кирәк. Хәзерге вакытта «автомобиль, тимер юл, диңгез, елга, авиация транспорты һәм махсус билгеләнештәге техника буенча аерым подпрограммаларга бүленеп газ-мотор техникасын кертү» дәүләт программасы эшләнгән, аның кысаларында экологик күрсәткечләре югары булган транспорт техникасын өстенлекле куллануны икътисади стимуллаштыру планлаштырылган. Табигатьтә тикшерүләр күрсәткәнчә, тикшерелә торган муниципаль берәмлек территориясендә Иске Куклык торак пунктының тукталыш пунктына төзекләндерү буенча чаралар комплексы үткәргә кирәк:

автобус павильонын урнаштыру;

утыру мәйданчыгы төзү;

тукталыш мәйданчыгы төзелеше;

5.16 «автобус яки троллейбус тукталышы урыны» билгесен урнаштыру;

тышкы электр яктырту линияләре җайланмасы;

тукталыш пункты белән берләштерелгән жәяүлеләр үтүен оештыру. Тукталыш пунктларын төзөкләндерү буенча чаралар ГОСТ Р 52766-2007 гомуми файдаланудагы автомобиль юллары нигезендә үткәрелергә тиеш. Төзөлеш элементлары. Гомуми таләпләр.

Жәмәгать транспорты тукталышларын төзөкләндерү буенча чаралар үткәргәндә инвалидларның юл хужалыгы объектларына керүен тәэмин итү чараларын проектлау буенча Методик тәкъдимнәрне (ОДМ 218.2.007–2011), шулай ук «транспорт инвалидлары арасынан пассажирлар өчен уңайлылык шартларын тәэмин итү тәртибен раслау турында» 2015 елның 1 декабрендәге 347 номерлы РФ Транспорт министрлыгы боерыгы таләпләрен исәпкә алырга кирәк. автомобиль транспорты һәм шәһәр жир өсте электр транспорты, автовокзаллар, автостанцияләр һәм күрсәтелә торган хезмәтләр, шулай ук аларга кирәкле ярдәм күрсәтү чаралары.

4.3 жиңел автомобиль транспорты өчен инфраструктураны үстерү буенча чаралар, шул исәптән бердәм парковка киңлеген үстерү Юл сервисы объектларын төзү һәм проектлау буенча чаралар планлаштырылмый.

Сайланган проектлау варианты кысаларында жиңел автомобиль транспорты өчен инфраструктура үсешенә төп юнәлеш булып бердәм парковка киңлеген булдыру һәм нәтижәле эшләве тора. Шул ук вакытта парковка урыны дефициты булдырылмаска тиеш.

Хәзерге парковка киңлеген бәяләгәндә, Иске Куклюк авылы, Мәктәп урамы, 36 адресы буенча урнашкан Куклюк СДК станциясе янында парковка урыннары дефициты ачыкланган. Парковка киңлегенә ачыкланган дефицитын булдырмау максатыннан, 93 машина-урын (4 рәсем) күләмендә ТСНы вакытлыча саклау өчен урыннар оештыру планлаштырыла.

Транспорт чараларын вакытлыча саклау өчен парковка киңлеген дефицитын булдырмау буенча чараларны гамәлгә ашыру жирле бюджет акчалары хисабына да, дәүләт-шәхси партнерлык (ДЧП) акчалары хисабына да

башкарылырга мөмкин.

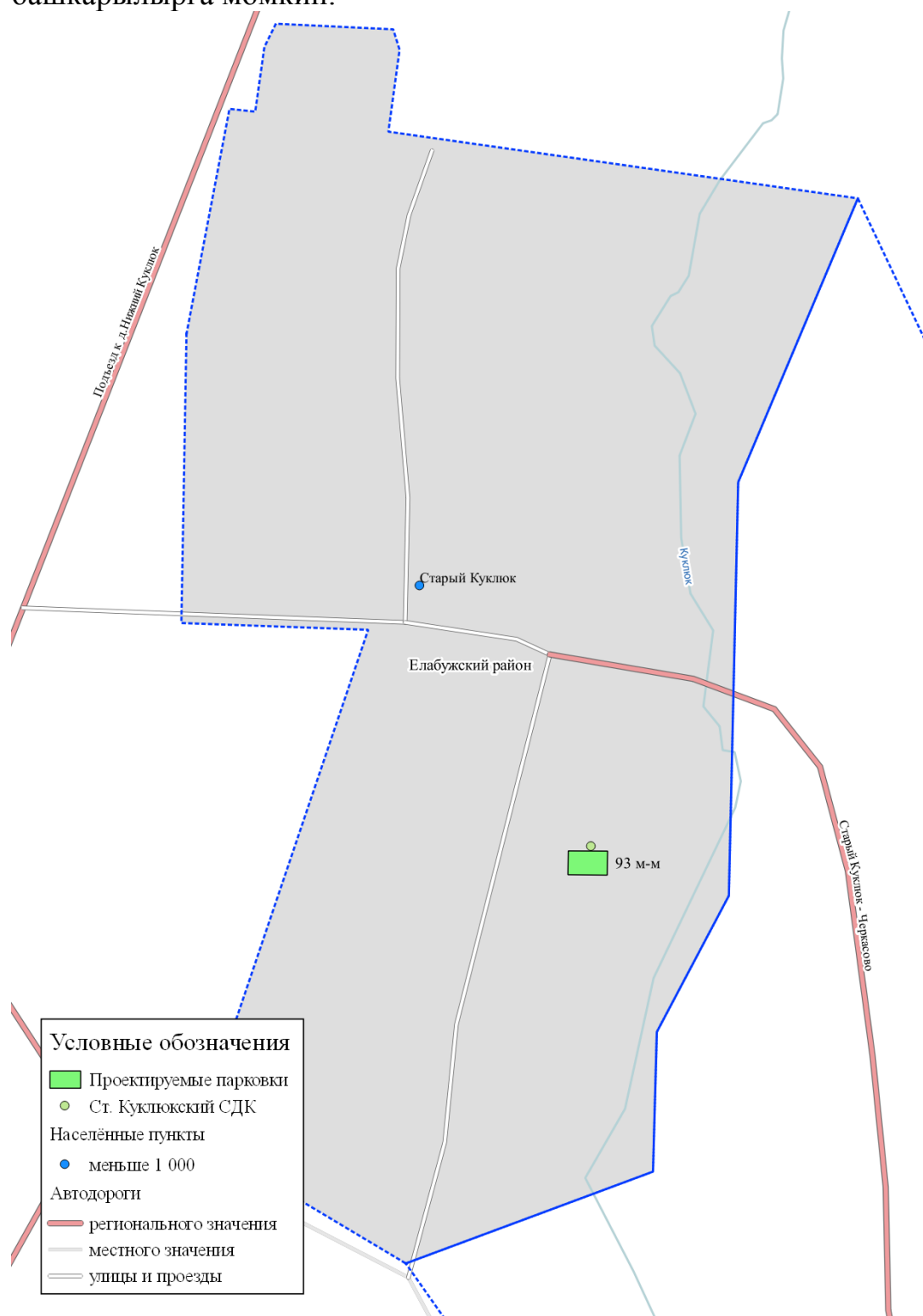

Рисунок 4 – Схема расположения проектируемых парковок в с. Старый Куклюк
Мероприятия по развитию инфраструктуры пешеходного и велосипедного передвижения

4.4. Мероприятия по развитию пешеходного велосипедного передвижения не планируются ввиду недостаточности средств местного бюджета.

4.5 Мероприятия по развитию инфраструктуры для грузового транспорта, транспортных средств коммунальных и дорожных служб

Мероприятия по развитию инфраструктуры для грузового транспорта, транспортных средств коммунальных и дорожных служб не планируются.

4.6 Мероприятия по развитию сети дорог поселения

Сеть автомобильных дорог общего пользования обеспечивает транспортные корреспонденции муниципального образования Старокуклюкское сельское поселение.

Генеральным планом предусмотрено строительство на площадках нового жилищного строительства новых дорог и улиц протяженностью 6,76 км.

В целях повышения безопасности дорожного движения должно быть реализовано комплексное мероприятие по повышению эффективности организации дорожного движения в этом направлении, включающее мероприятия по:

скоростному режиму движения транспортных средств на отдельных участках дорог или в различных зонах;

ограничению доступа транспортных средств на определенные территории;

устранению помех движению и факторов опасности (конфликтных ситуаций), создаваемых существующими дорожными условиями;

обеспечению маршрутов безопасного движения детей к образовательным организациям;

расстановке работающих в автоматическом режиме средств фото- и видеофиксации нарушений правил дорожного движения.

Также должна быть решена задача по организации системы мониторинга дорожного движения, установке детекторов транспортных потоков, организации сбора и хранения документации по ОДД, принципам формирования и ведения баз данных, условиям доступа к информации, периодичности ее актуализации.

Детализация данных мероприятий осуществляется посредством разработки проектов и схем организации дорожного движения, регламентированных приказом Министерства транспорта РФ от 17 марта 2015 г. № 43 «Об утверждении правил подготовки проектов и схем организации дорожного движения».

5 Оценка объемов и источников финансирования мероприятий (инвестиционных проектов) по проектированию, строительству, реконструкции объектов транспортной инфраструктуры предлагаемого к реализации варианта развития транспортной инфраструктуры

Список мероприятий на конкретном объекте детализируется после разработки проектно-сметной документации. Стоимость мероприятий определена ориентировочно, основываясь на стоимости уже проведенных аналогичных мероприятий.

Реализация мероприятий программы осуществляется за счет средств бюджета муниципального образования Старокуклюкское сельское поселение и с привлечением дополнительных источников финансирования. Ежегодные объемы финансирования мероприятий, входящих в ПКРТИ, определяются при разработке бюджета Старокуклюкского сельского поселения на очередной финансовый год.

Общий объем финансовых средств, необходимых для реализации мероприятия Программы на расчетный срок составляет 125944,7 тыс. руб.

Информация о расходах на реализацию программы представлена в таблице 10.

Таблица 10 – Оценка объемов и источников финансирования мероприятий

№ п/п	Наименование мероприятия	Объем финансирования, тыс. руб.						Источник финансирования
		2019	2020	2021	2022	2023	2024-2035	
Цель: развитие современной, эффективной и безопасной транспортной инфраструктуры муниципального образования Старокуклюкское сельское поселение, обеспечивающей высокий уровень доступности и качества оказываемых услуг транспортного комплекса для населения муниципального образования.								
Задача: повышение эффективности и качества транспортного обслуживания								
Автомобильный транспорт								
1	Приведение в нормативное состояние остановок общественного транспорта	1718,7	2065	1765	2071	17310	101015,0	Региональный бюджет
2	Организация мест для временного хранения ТС					-	-	Местный бюджет
3	Строительство автомобильной дороги Подъезд к биотермической яме у с. Старый Куклюк					-	-	Местный бюджет
4	Строительство автомобильной дороги Подъезд к животноводческой ферме у д. Мишка-Овраг						30	Региональный бюджет
5	Установка знаков	5	10	10	10	10	110	Местный бюджет
6	Дорога старый куклюк в п. Мишка-Овраг						15000	Региональный бюджет
7	Строительство дорог к водонапорной башне					400	1000	Региональный бюджет
8	Строительство дороги мишка-овраг-нижний куклюк-с.Атиаз					15000	30000	Региональный бюджет

9	Асфальтирование старый куклюк- черкасово						30000	Региональный бюджет
Итого (в разрезе источников финансирования):		125773,7						Региональный бюджет
		171,0						Местный бюджет
Всего:		125944,7						

6 Оценка эффективности мероприятий (инвестиционных проектов) по проектированию, строительству, реконструкции объектов транспортной инфраструктуры предлагаемого к реализации варианта развития транспортной инфраструктуры

Оценка эффективности мероприятий (инвестиционных проектов) по проектированию, строительству, реконструкции объектов транспортной инфраструктуры предлагаемого к реализации варианта развития транспортной инфраструктуры проведена на основе сравнения целевых показателей (индикаторов) развития транспортной инфраструктуры муниципального образования Старокуклюкское с базовыми показателями. За базовые целевые показатели приняты показатели, характеризующие существующее состояние транспортной инфраструктуры.

Социально-экономический эффект от улучшения состояния дорожной сети муниципального образования выражается в следующем:

повышение комфорта и удобства поездок, уменьшение риска ДТП за счет улучшения качественных показателей сети дорог;

экономия времени за счет увеличения средней скорости движения;

снижение затрат на транспортные перевозки как для граждан, так и для предприятий и организаций муниципального образования;

обеспечение доступности и повышение качества оказания транспортных услуг при перевозке пассажиров автомобильным транспортом по регулярным маршрутам.

7 Оценка эффективности реализации программы осуществляется по итогам ее исполнения за отчетный период, и в целом – после завершения реализации программы. Критериями оценки являются: эффективность, результативность, финансовое исполнение.

Эффективность отражает соотношение результатов, достигнутых в процессе реализации Программы и финансовых затрат, связанных с ее реализацией. Результативность отражает степень достижения плановых значений целевых показателей Программы. Финансовое исполнение отражает соотношение фактических финансовых затрат, связанных с реализацией Программы, и ассигнований, утвержденных на очередной финансовый год.

Характеристика мероприятий ПКРТИ муниципального образования

Старокуклюкское сельское поселение приведена в таблице 11.

В таблице 12 представлены значения основных целевых показателей для оценки эффективности реализации мероприятий ПКРТИ по проектированию, строительству и реконструкции объектов транспортной инфраструктуры муниципального образования Старокуклюкское сельское поселение.

Дорожная сеть								
Протяженность автомобильных дорог общего пользования местного значения	км	10,54 2	11,94 2	12,84 2	12,84 2	12,84 2	12,84 2	12,84 2
Плотность УДС	км/км2	0,47	0,50	0,51	0,51	0,51	0,51	0,51
Пассажирские перевозки								
Количество остановочных пунктов на маршрутах общественного транспорта в нормативном состоянии	единиц	0	1	1	1	1	1	1
Автомобильный транспорт								
Соответствие уровня обеспеченности и временными парковками у объектов культуры	процент	0	25	50	75	100	100	100

Предложения по институциональным преобразованиям, совершенствованию правового и информационного обеспечения деятельности в сфере проектирования, строительства, реконструкции объектов транспортной инфраструктуры

Потребность в проведении институциональных преобразований на территории исследуемого муниципального образования отсутствует. Характер взаимосвязей при осуществлении деятельности в сфере проектирования, строительства, реконструкции объектов транспортной инфраструктуры предполагается оставить в неизменном виде.

Нормативно-правовая база для Программы сформирована.